

JAVNA ZDRAVSTVENA USTANOVA DOM ZDRAVLJA BAR

P R A V I L N I K

O ZAŠTITI NA RADU

Bar, oktobar, 2009.god.

Na osnovu člana 56. Zakona o zaštiti na radu („Sl.list RCG“ br.35/98), čl. 58. Opšteg kolektivnog ugovora („Sl.list RCG“ br.1/04)i čl.17 Statuta JZU Dom zdravlja Bar, Upravni odobor je na sjednici održanoj dana _____. 2009. godine, donio

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Pravilnik) utvrđuje se, u skladu sa Zakonom i drugim propisima iz oblasti zaštite na radu, ostvarivanje, obezbjedjenje i sprovodjenje zaštite na radu u JZU Dom zdravlja Bar (u daljem tekstu: Ustanova) a naročito:

- Pregled i ispitivanja oruđa i opreme za rad, električnih instalacija, instalacija fluida i postupak njihovog održavanja,
- Način i program ospozobljavanja zaposlenih,
- Radna mjesta sa posebnim uslovima rada,
- Provjera zaposlenih pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti,
- Postupak sprovodjenja mjera zaštite na radu za poslove sa povećanim rizikom,
- Prava, obaveze i odgovornosti u sprovodjenju i obezbjedjenju zaštite na radu,
- Druga pitanja utvrđena Zakonom i drugim propisima iz oblasti zaštite na radu.

Član 2.

Ustanova je dužna da licima koja se po bilo kom osnovu nalaze na radu, licima koja se nalaze na profesionalnoj rehabilitaciji, učenicima i studentima na praktičnoj nastavi i stručnoj praksi, licima koja na osnovu ugovora o djelu obavljaju poslove i zadatke u Ustanovi, obezbjediti zaštitu na radu, odnosno mjere i sredstva koja su neophodna za ostvarivanje bezbjednih uslova rada.

Član 3.

Prilikom rasporedjivanja na radno mjesto odnosno posla koji treba obaviti, lice na radu (u daljem tekstu: zaposleni), mora biti upoznat sa uslovima rada, kao i sa svim sredstvima i mjerama zaštite koja se, obzirom na uslove radnog mesta, odnosno posla obezbjeduju.

Član 4.

Poslodavac koji izvodi radove u Ustanovi (u daljem tekstu: izvodjač radova), dužan je da obezbijedi propisane mjere zaštite na radu za svoje radnike na radilištu, kao i da pri izvodjenju radova ne ugrozi proces rada Ustanove.

Izvodjač radova iz stava 1. Ovog člana dužan je da obezbijedi uslove propisane čl.21 i 22. Zakona o zaštiti na radu.

Član 5.

Primjenu savremenih zdravstvenih, tehničkih, organizacionih, socijalnih i drugih mjera i sredstva zaštite na radu, odnosno preduzimanja mjera za zaštitu zdravlja i bezbjednosti zaposlenih, Ustanova vrši u skladu sa odredbama Zakona i drugih propisa o zaštiti na radu.

Član 6.

U sprovodjenju zaštite na radu, Ustanova je dužna da ostvari usku saradnju sa nadležnim inspekcijskim službama.

Ustanova je posebno dužna da omogući nadležnim inspekcijskim službama pregled prostorija i uredjaja i da im stavi na raspolaganje potrebne isprave radi uvida, kao i da im pruži potrebne informacije.

Član 7.

Sprovodjenje zaštite na radu obuhvata, pored mjera predvidjenih Zakonom i drugim propisima iz ove oblasti i druge mjera (tehničke, administrativne i sl.) koje utiču na stvaranje bezbjednih uslova rada i na otklanjanju svih uzroka koji mogu dovesti do povrede, profesionalnih i drugih oboljenja.

Član 8.

Ustanova organizuje zaštitu na radu u skladu sa zakonskim propisima iz ove oblasti, uputstvima od strane Ministarstva zdravlja i ostalih nadležnih državnih organa, kao i u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

Član 9.

Za funkcionisanje zaštite na radu u Ustanovi staraju se:

- Direktor Ustanove,
- Rukovodioci službi u okviru djelatnosti rada službe,
- Šef Tehničke službe u okviru praćenja tehničke ispravnosti objekta i orudja za rad,
- Pravna služba u odlasti evidencije iz ove oblasti.

Član 10.

Direktor Ustanove odgovoran je i stara se o sprovodjenju mjere zaštite na radu u Ustanovi utrdjenim zakonskim propisima i opštim aktima Ustanove.

Član 11.

Rukovodilac službe, odnosno odsjeka, kao odgovorno lice za sprovodjenje zaštite na radu u organizacionoj jedinici, neposredno vrši nadzor na sprovodenjem zaštite na

radu, te preuzima mjere za otklanjanje nedostatka i u tom pravcu upoznaje novoprimaljenog radnika sa sredstvima rada i mjerama zaštite na radu.

II PREGLED ISPITIVANJA ORUDJA ZA RAD, ELEKTRIČNIH INSTALACIJA I INSTALACIJA FLUIDA I POSTUPAK NJIHOVOG ODRŽAVANJA

Član 12.

Ustanova je dužna da obezbijedi pregled i provjeru ispravnosti orudja za rad, električnih instalacija i instalacija fluida (u daljem tekstu: orudja i oprema), na način utvrđen Zakonom, drugim propisima o zaštite na radu i ovim Pravilnikom.

Član 13.

Pregled i ispitivanje orudja i opreme iz prethodnog člana poslodavac je obavezan da vrši:

- prije prve upotrebe,
- poslije rekonstrukcije i havarije,
- poslije promjene lokacije, odnosno prije korišćena na novom mjestu upotreba (ako su orudja i oprema premještena sa jednog na drugom mjesto rada – dizalica i sl.)

Član 14.

Ustanova je dužna da pregled i ispitivanja za pojedina orudja za rad i oprvemu vrši periodično i to:

- Orudja i uredjaji za rad	3 godine,
- Spoljašni i unutrašnji pregled posuda pod pritiskom ...	3 godine,
- Ispitivanje posuda pod pritiskom	5 godina,
- Elektro i gromobranske instalacije.....	3 godine,
- Pregled instalacija fluida	3 godine,
- Ispitivanje instalacije fluida.....	5 godina,

Pregled i ispitivanje ostalih orudja za rad, uredjaja i opreme Ustanova je dužna da vrši najkasnije u roku od 3 godine, ukoliko Zakonom ili drugim propisom nije drugacije utvrđeno.

Član 15.

Stručno ovlašćenje ustanova vrši pregled i ispitvanje orudja za rad i opreme u smislu odredbi Zakona i ovog Pravilnika, za potrebe Ustanove, saglasno ugovoru izmedju Ustanove i te organizacije.

Član 16.

Ustanova koja vrši preglede i ispitivanja dužna je da u roku od mjesec dana od dana izvršenog ispitivanja, odnosno u roku koji je određen ugovorom, sastavni zapisnik o stručnom nalazu i rezultatima ispitivanja, sa zaključkom da li su obezbijedjene mjere zaštite na radu i da ga dostavi Ustanovi.

Zapisnik iz prethodnog stava ima snagu javne isprave kojom Ustanova dokazuje činjenicu o primijenjenim propisanim mjerama i normativnim zaštite na radu.

Član 17.

Ustanova je dužna da u ispravnom stanju održava orudja za rad, uredjaje i opremu kao i da uredno vodi evidenciju o njihovom održavanju.

Evidencija sadrži podatke o opremi, vrsti, godini proizvodnje, danu, mjesecu i godini ispitivanja i dr.

III MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 18.

Ustanova je uključena u javnu električnu mrežu radi napajanja potrebnom električnom energijom.

Sve električne instalacije, aparati i uredjaji u Ustanovi, moraju biti propisno instalirani, izolovani i uzemljeni u cilju zaštite radnika i drugih lica od udara električne energije.

Član 19.

Ukoliko za to postoje potreba, najmanje jedanput godišnje obezbjedjuje se stručni pregled električnih instalacija, aparata i uredjaja u prostorijama u kojima je zbog vlage, topote, hemijskih isparenja i drugih uticaja otežano održavanje ovih i gdje postoji vjerovatnoća bržih oštećenja električnih uredjaja, instalacija i aparata.

Član 20.

U cilju preventivnih mjera protiv požara u Ustanovi nije dozvoljeno pušenje i upotreba otvorenog plamena u prostorijama u kojima se čuvaju lako zapaljive tečnosti i materije.

U svim prostorijama mora biti na vidnom mjestu istaknuta oznaka – tabla sa natpisom o nedozvoljenom pušenju.

Član 21.

Ustanova je dužna da obezbijedi propisane sanitarno – higijenske uslove rada, naročito u odnosu na održavanju čistoće u svim radnim i pomoćnim prostorijama.

Član 22.

Ustanova ima, u cilju vodosnadbijevanja vodovodne instalacije, priključene na javnu vodovodnu mrežu, koje se moraju održavati u ispravnom stanju.

Član 23.

Ustanova ima, u cilju odbacivanja zagadjenih voda, fekalija i drugih otpadaka kanalizacionu instalaciju, koja se mora održavati u ispravnom stanju.

Član 24.

U svim radnim i pomoćnim prostorijama Ustanove obezbjeduju se kante – korpe za sve otpatke, koje se blagovremeno prazne na za to odredjenom mjestu, osim ako se ne radi o infektivnom materijalu.

IV LIČNA ZAŠTITA SREDSTVA I RADNA ZAŠTITA ODJEĆA I OBUĆA

Član 25.

U cilju zaštite od štetnih uticaja na radnom mjestu, zaposlenom se obezbjeduju lična zaštita sredstva i radna – zaštitna odjeca i obuća, zavisno od vrste opasnosti i štetnosti kojima je izložen na radnom mjestu.

Član 26.

Lična zaštitna sredstva obezbjeduju se:

1. Na radnim mjestima na kojima je zaposleni iznožen jonizujućem zračenju i to:
 - Filmodozimetar za sva takva radna mjesta,
 - Zaštitna kecelja i kragna i zaštitne rukavice sa zaštitnom moći olova od najmanje 0,2mm debljine, za rad na svim vrstama rentgen aparata,
 - Zaštitne naočari (adationale) za rad sa rentgen aparatima za dijagnostiku.
2. Na radnim mjestima na kojima je zaposleni izložen mogućnosti infekcije i to:
 - Zaštitna maska na svim radnim mjestima radnika koji neposredno rade sa infektivnim bolesnicima i infektivnim materijalom, za rad u stomatologiji, laboratoriji, kućnoj njezi sa patronažom i u ostalim službama gdje to zahtijeva proces rada,
 - Gumene rukavice na svim radnim mjestima zdravstvenih i drugih radnika navedenih pod tačkom 2 alineja 1.,
 - Zaštitna kapa na svim radnim mjestima gdje to zahtijeva priroda posla odredjenog radnog mjestu.

3. Na radnim mjestima na kojima se obavljaju poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i to:
 - Gasmaske sa respiratorom, za rad na poslovima dezinfekcije i dezinsekcije,
 - Gumene rukavice i gumene čizme na svim radnim mjestima dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.
4. Na radnim mjestima tehničkog osoblja:
 - Gumene čizme, na radnim mjestima ručnog pranja motornih vozila, te gumenu obuću svih vrsta zavisnosti od vrste poslova na određenom radnom mjestu.

Član 27.

Radna – zaštitna odjeća i obuća obezbijedjuju sa svim zdravstvenim radnicima. Drugim radnicima Ustanove obezbijedjuju se radna – zaštitna odjeća i obuća na onim radnim mjestima za koja je to utvrđeno Pravilnikom o službenoj i radnoj odjeći i obući radnika Doma zdravlja Bar.

Član 28.

Pravilnikom o službenoj radnoj odjeći i obući radnika Doma zdravlja Bar, a zavisno o poslova koji se na radnim mjestima obavljaju reguliše se način službenog odijevanja zaposlenih vrste radne – zaštitne odjeće i obuće, količina, način upotrebe, rok trajanja i dr.

V RADNA MJESTA SA POSEBNIM USLOVIMA RADA

Član 29.

Poslovi – radna mjesta sa posebnim uslovima rada smatraju se:

- poslovi radiologa i
- poslovi RTG tehničara.

Član 30.

Zaposlenim koji rade na naročito teškim, napornim i za zdravlje štetnim poslovima odnosno poslovima sa posebnim uslovima rada skraćuje se puno radnog vremena srazmerno štetnom uticaju na zdravlje, odnosno radnoj sposobnosti zaposlenog.

Član 31.

Na radnim mjestima na kojima je zaposleni izložen štetnom dejstvu jonizujućeg zračenja, obezbijedjuje se i sprovodi posebna zaštita na radu koja se odnosi:

1. Na izvore zračenja,
2. Zgrade i prostorije u kojima se nalaze izvori jonizujućeg zračenja i njihove okoline,
3. Sredstva za ličnu zaštitu na radu i

4. Lica koja rade sa izvorima jonizujućeg zračenja, odnosno koja su sobzirom na poslove radnog mjesta izložena ovom zračenju.

Član 32.

U Ustanovi postoje sledeći izvori jonizujućeg zračenja:

- Rentgen aparati za dijagnostiku.

Član 33.

Za smještaj rentgen aparata Ustanova je dužna obezbijediti prostorije koje moraju odgovarati posebnim uslovima.

U prostorijama u kojoj je smješten rentgen aparat odnosno njegov dio sa rentgenskom cijevi, napona do 150 KB, zidovi moraju biti obloženi baritnom žbukom debljine oko 5 cm i olovnim limom, čime se i oblažu vrata.

Član 34.

U prostoriji, iz prethodnog člana, obavezna je vještačka ventilacija sa ugradjenim usisnim i izduvnim ventilatorom na jednakoj visini suprotnih zidova.

Član 35.

U cilju zaštite od jonizujućih zračenja Ustanova je dužna vršiti pregled rentgen aparata, mjernih aparata i zaštitnih sredstava i to:

- jedanput godišnje će se vršiti pregled rentgen aparata, te ispravnost mjernih instrumenata i zaštitnih sredstava,
- Mjerenje stepena izloženosti radnih mjesta jonizujućim zračenjima, utvrđivanje primljenih doza ozračenja lica profesionalno izloženih jonizujućim zračenjima i utvrđivanje kontaminacije i preduzimanje i sprovodjenje mjera za dekontaminaciju, vrši se u rokovima određenim važećim propisima.

Član 36.

Ispitivanje kontaminacije stvari, prostorija i vazduha u prostorijama u kojima je zaposleni izložen jonizujućem zračenju vrši se jedanput godišnje.

Član 37.

Zaposleni koji rade na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno sa izvorima jonizujućih zračenja, u smislu čl. 29 ovog Pravilnika, upućuju se na prethodne i periodične ljekarske pregledе.

Član 38.

Zaposleni se upućuju na prethodni ljekarski pregled prije rasporedjivanja na radno mjesto sa posebnim uslovima rada kao i periodično u toku rada.

Ljekarski pregled zaposlenih koji rade na izvorima jonizujućeg značenja vrši se na način, po postupku i u rokovima utvrđenim propisima o zaštiti na radu, odnosno jedanput godišnje.

Vanredni kontrolni pregled je obavezan ako se na osnovu direktnog očitavanja dozimetra odnosno filma dozimetra ustanovi da je u pojedinom periodu doza ozračenja veća od dopuštene.

Član 39.

Filmove za dozimetre koje nose zaposleni, koji stalno rade sa izvorima jonizujućih zračenja, Ustanova odnosno zaposleni je dužan mijenjati jedanput mjesечно. Upotrebljeni filmovi za dozimetre dostavljaju se ovlašćenoj ustanovi na očitavanje najkasnije u roku od 5 dana od izršene zamjene filmova.

Član 40.

Ustanova obezbjedjuje obavezan zdravstveni pregled zaposlenih, odnosno odgovarajuću vrstu i obim zdravstvenog pregleda, prema radnom mjestu.

Zaposleni je dužan da vrši obavezne zdravstvene preglede shodno važećim zakonskim propisima – sanitarni pregled i vakcinacija protiv određenih zaraznih bolesti, po epidemiološkim indikacijama.

VI PRAVA I OBAVEZE LICA NA RADU I U VEZI SA RADOM

Član 41.

Zaposleni je dužan da svoj posao obavlja sa punom pažnjom i bez opasnosti na svoj život i zdravlje, po život i zdravlje pacijenata i ostalih zaposlenih, kao i bez opasnosti po sredstva sa kojima rukuje.

Zaposleni je dužan da se pridržava svih propisanih mjera zaštite na radu i da se brine o sprovodjenju i unapredjenju zaštite na radu.

Član 42.

Zaposleni je dužan da se koristi svim sredstvima i opremom lične zaštite, da ih namjenski koristi, da pažljivo i racionalno rukuje sa njima, da ih održava u ispravnom stanju, da ih ne zamjenjuje drugim radnicima, da ih ne iznosi van mjesta rada sa ciljem korišćenja u privatne svrhe i otudjivanja istih.

U slučaju prestanka radnog odnosa u Ustanovi, zaposleni zadužen sa radnom zaštitnom odjecom i obućom, dužan je istu vratiti, kao i druga sredstva zaštite na radu, a najkasnije sa danom razrješenja.

Član 43.

Zaposleni je obavezan da prije početka rada orudja za rad i opremu pogleda odnosno ispita, da li se nalazi u ispravnom stanju, kao i da se istima u toku rada postupa sa dužnom pažnjom.

Zaposleni je dužan da neposrednom rukovodiocu prijavi sve nedostatke na ličnim zaštitnim sredstvima zaštitnim napravama, mašinama, uredjajima, alatima i drugim sredstvima za rad, a koji nedostatci mogu ugroziti život radnika i okoline.

Član 44.

Zaposleni je dužan da obavlja sve radne zadatke u vezi zaštite na radu kada to od njega zahtijeva neposredni rukovodilac, a u cilju sprečavanja nesreće na poslu ili opasnosti koja može ugroziti sredstva rada, pacijente ili radnike Ustanove.

Član 45.

Zaposleni ima pravo da odbije da radi ukoliko mu pijeti neposredna opasnost po život, zbog toga što nijesu sprovedene propisane mjere zaštite na radu.

Zloupotreba ovog prava predstavlja povredu radne dužnosti.

O razlozima odbijanja zaposleni mora pismeno obavijestiti neposredno odgovornog rukovodioca.

Član 46.

Svaki zaposleni, prije stupanja na posao, od neposrednog rukovodioca se upoznaje sa uslovim rada i eventualnim opasnostima kojima može biti izložen na radnom mjestu.

Isto tako se upoznaje sa eventualnim mjerama zaštite na radu koje mora primjenjivati na radu kao i sa sredstvima i opremom koje mora koristiti u skladu sa predvidjenom namjenom.

Član 47.

Zaposleni je dužan da se, na zahtjev neposrednog rukovodioca, podvrgne provjeri da li je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti, na način i u slučajevima utvrđenim odredbama Zakona i ovog Pravilnika.

Član 48.

Rukovodilac službe ili odsjeka je obavezan da, ukoliko kod zaposlenog utvrdi prisustvo alkohola u organizmu ili drugog srestva zavisnosti, sačini zapisnik koji zajedno sa ostalim dokaznim materijalom dostavlja direktoru Ustanove, koji je, u cilju sigurnosti ostalih zaposlenih obavezan zabraniti rad, odnosno udaljiti ga sa poslova koje je obavljao.

Član 49.

Zaposleni na čijim radnim radnim mjestima postoji povećani rizik kao i radnici koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada, shodno ovom Pravilniku, dužni su da stalno dopunjavaju i usavršavaju svoja znanja iz oblasti zaštite na radu, vezano za njihova radna mjesta.

Član 50.

Zdravstveno stanje radnika na poslovima sa posebnim uslovima rada mora se permanentno potvrditi putem prethodnih i periodičnih lječarskih pregleda u rokovima utvrđenim Zakonom, kod nadležne ustanove.

U slučaju neispunjavanja psihofizičkih sposobnosti za svoje radno mjesto ovi radnici se rasporeduju na druge poslove koji odgovaraju njihovom zdravstvenom stanju.

Pravna služba je dužna da vodi i čuva evidenciju o prethodnim i periodičnim lječarskim pregledima radnika koji rade na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada.

Član 51.

U cilju preuzimanja odgovarajućih preventivnih mjera radi povećane sigurnosti na radu i zaštite zdravlja radnika, Ustanova će vršiti periodična ispitivanja hemijsko-biološkim štetnosti i mikroklime kao i pregled određenih orudja i uredjaja za rad.

Pregled i ispitivanje iz prethodnog stava vrše ovlašćene stručne ustanove i izdaju dokument o stručnom nalazu, a shodno članu 15. i 16. Pravilnika.

Evidencija o tim pregledima i ispitivanjima vodi šef tehničke službe.

Član 52.

Ustanova će, u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom, obezbjedjivati obavezne zdravstvene preglede zaposlenih odnosno odgovarajući vrstu i obim zdrastvenog pregleda, prema radnom mjestu.

Zaposleni je dužan da vrši obavezne zdravstvene preglede, shodno važećim zakonskim propisima – sanitarni pregled i vakcinacija protiv određenih zaraznih bolesti, po epidemiološkim indikacijama.

Član 53.

U slučaju nesreće na poslu, direktor Ustanove odmah formira komisiju koja je dužna da u roku od 24 časa utvrdi uzroke nesreće i pismeno ga obavijesti o svom radu, o čemu predlaže mjere obezbjedjenja mjere zaštite na radnom mjestu gdje se dogodila nesreća na radu.

Komisija u svom radu neposredno saradjuje sa nadležnim inspektorom rada.

Član 54.

Ustanova je dužna obavijestiti nadležnog inspektora rada i o sledećim slučajevima:

- Odbijanje radnika da radi ako na radnom mjestu nijesu sprovedene propisane mjere zaštite na radu,
- O nesreći na poslu i
- O smrtnom slučaju.

U roku od 24 časa od momenta odbijanja radnika da radi, odnosno od momenta nesreće.

Član 55.

Ustanova je dužna da za slučaj povrede na radu ili iznenadne bolesti zaposlenog postupa u skladu sa odredbama Zakona i drugih propisa iz oblasti zaštite na radu kao i u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

Član 56.

Povrijedjeni odnosno lice koje mu je ukazalo pomoći obavezno je o povredi obavijestiti neposrednog rukovodioca povrijednog.

Član 57.

Neposredni rukovodilac obavezan je prijaviti povredu na radu pravnoj službi Ustanove, obezbijediti da se povrijedjeni medicinski zbrine i preuzeti i druge radnje utvrđene propisima o zaštiti na radu.

Član 58.

Pravna služba je obavezna da zaposlenog, koji se povrijedio na radu, za svaku povredu nastalu za vrijeme radnog vremena na mjestu rada, službenom putu i na putu od strane do radnog mjeseta i obratno izda ispravu o povredi odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od povredjivanja.

Član 59.

Obrazac, sadržina i način izdavanja isprave o povredi na radu utvrđeni su Pravilnikom o sadržini i načinu izdavanja izvještaja o povredi na radu, odnosno Pravilniku o vodjenju evidencije iz oblasti zaštite na radu.

Član 60.

Povrede koje ne budu prijavljene u skladu sa odredbama ovog Pravilnika neće se evidentirati, odnosno priznavati kao povrede na radu.

Član 61.

U Ustanovi će se u skladu sa odredbama Zakona, voditi propisane evidencije.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 62.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku po kojem je donešen.

Član 63.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu protekom 8 dana od dana usvajanja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG ODBORA

Dr Duro Žudjelović

